POSTADRES
Postbus 2475
3500 GL Utrecht
BEZOEKADRES
Tiberdreef 4
3561 GG Utrecht
TELEFOON
030 - 751 1100
INTERNET
www.cnv.nl

CONTACTPERSOON
Margo Molkenboer
Gerard van Santen

PLAATS
Utrecht

ONS KENMERK
22-002/PF/MM

TELEFOONNUMMER
030- 751 1235

DATUM
22 maart 2022

UW KENMERK

E-MAIL
m.molkenboer@cnv.nl

BETREFT
Bericht aan gemeenteraadsleden

Geachte mevrouw, heer,

Namens het CNV feliciteer ik u van harte met uw verkiezing tot gemeenteraadslid. Vanaf nu kunt u aan de slag met het verwezenlijken van concrete plannen en het uitwerken van ambities. Ook vanuit landelijk perspectief wordt de gemeenteraad steeds belangrijker. In het regeerakkoord is opnieuw een aantal taken en verantwoordelijkheden overgeheveld van het Rijk naar de gemeenten. Wij vragen uw aandacht voor de impact die dat kan hebben op de mensen die deze plannen moeten uitvoeren: de ambtenaren en andere werknemers in uw gemeente.

In deze brief ga ik daar graag wat dieper op in. Het CNV zet zich voortdurend in voor werknemers. Dat gebeurt aan de CAO-tafel, in het publieke debat en op alle andere momenten dat het CNV gevraagd of ongevraagd een constructieve bijdrage kan leveren.

De plannen uit het regeerakkoord en de ambities van uw gemeente vragen veel van de ambtenaren die ze moeten uitvoeren. Zij krijgen er steeds meer taken en verantwoordelijkheden bij. Zeker bij gemeenten met een personeelstekort is de kans groot dat de werkdruk te hoog oploopt. Continu onder druk presteren houdt niemand vol. Het CNV vraagt u de menselijke maat in het oog te houden.

Overheid en publieke diensten
De relatie tussen burgers en de overheid moet beter. Persoonlijk contact (bijvoorbeeld via een loket) en maatwerk zijn daarbij belangrijk. Bovendien moeten essentiële voorzieningen zoveel mogelijk behouden blijven. Voor die zichtbaarheid zijn ambtenaren nodig. Dat geldt ook voor de ambitie van de regering om mensen die langdurig in de bijstand zitten, actief te benaderen en te stimuleren om weer aan het werk te gaan. Net zoals de veranderingen rondom de kostendelersnorm, die extra inzet vraagt van uw ambtenaren.

Onderwijs
Van alle regeringsplannen rondom het onderwijs, hebben gemeenten vooral te maken met het waarborgen van een veilig en gezond leer- en werkklimaat. Door de coronapandemie is nogmaals duidelijk geworden dat de luchtkwaliteit in veel schoolgebouwen onvoldoende is. Er moet breder gekeken worden dan ventilatie alleen.

Zo wordt luchtreiniging en-filtering momenteel onderzocht. Tijdelijke maatregelen, die makkelijk te realiseren zijn, moeten voorkomen dat scholen gesloten worden op het moment dat de besmettingscijfers weer oplopen.

Een blijvende oplossing vraagt om grotere aanpassingen. Het structureel verbeteren van de luchtkwaliteit kan gecombineerd worden met het inlopen van achterstallig onderhoud en aanpassingen vanwege klimaatdoelen. Scholen krijgen ook nog te maken met het op termijn deels samenbrengen van speciaal en regulier onderwijs. Samen met andere knelpunten zoals het lerarentekort vraagt dat volgens het CNV om een brede aanpak. Die kan alleen slagen als ook gemeenten daarin een actieve rol vervullen.

Zorg en welzijn
De aangekondigde bezuiniging op de jeugdzorg is bij het CNV in het verkeerde keelgat geschoten. Nu al is er onvoldoende financiële steun vanuit het Rijk, om alle ambities waar te maken. Het CNV wil dat de regering de bezuinigingen op zorg en welzijn terugdraait en de 'Hervormingsagenda Jeugd' weer oppakt. Gemeenten moeten een gelabeld budget krijgen. Daarnaast is geld nodig om het personeelstekort aan te pakken. Door torenhoge werkdruk en achterblijvende salarissen kiezen mensen voor een baan buiten de jeugdzorg. Afspraken met het Rijk moeten bijdragen aan een integrale aanpak en een duurzame oplossing van de knelpunten. We roepen gemeenten op om hier waar mogelijk invloed op uit te oefenen.

Maatschappelijk verantwoord aanbesteden
Gemeenten besteden veel opdrachten uit. In 2019 voor bijna 28 miljard euro[1]. Aanbestedingen bieden de mogelijkheid om Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) te stimuleren. De Presentatieladder Socialer Ondernemen[2] kan daarbij een handig instrument zijn. MVO gaat over *people, planet*, *profit*. Wij vragen uw aandacht voor het menselijke aspect. U kunt zorgen dat minder mensen afhankelijk worden van een uitkering. Dat versterkt ook de (lokale) arbeidsmarkt en draagt bij aan een betere positie voor minima.

Een goede beloning van het werk
Mensen met een fatsoenlijk salaris en zekerheid over hun inkomen, maken minder gebruik van sociale voorzieningen. Een goede beloning draagt bij aan de bestrijding van armoede. Ongeveer de helft van de kinderen die in armoede opgroeien, hebben werkende ouders. Een goede beloning draagt zo ook bij aan de bestrijding van kinderarmoede. Kinderen profiteren er ook van als hun ouders in staat zijn om te zorgen voor een goede woonomgeving. Toegang tot energiebesparende maatregelen vergroot het besteedbaar inkomen. Ook een veilige en prettige leefomgeving draagt bij aan de positieve ontwikkeling van kinderen.

Het wettelijk minimumloon ligt tussen €9,95 en €11,05 per uur. Gemeenten hanteren een minimumloon van €14,- per uur. Bij aanbestedingen wordt regelmatig gekozen voor het laagste prijsaanbod. De mensen die het werk uitvoeren krijgen dan minder salaris dan een ambtenaar. Het CNV vindt dat inhuurkrachten tenminste het cao-loon moeten krijgen. Zzp'ers moeten een uurtarief krijgen waarmee ze zich kunnen verzekeren tegen arbeidsongeschiktheid en waarvan ze ook een pensioen kunnen opbouwen.

[1] Monitor aanbestedingen in Nederland, 2017 – 2019, Significant Synergy in opdracht van het ministerie van EZK
[2] www.pso-nederland.nl

Opbouw van pensioen en AOW
Bijna 13% van de werkenden bouwt geen aanvullend pensioen op[3]. Ze hebben op hun oude dag alleen AOW. Er zijn ook mensen die geen volledige AOW opbouwen. Die werknemers lopen het risico dat ze er financieel flink op achteruit gaan als ze stoppen met werken. In het Pensioenakkoord zijn afspraken gemaakt over een goede pensioenopbouw voor alle werkenden. Wij vermoeden dat sommige werkgevers het te duur vinden om hun medewerkers pensioen aan te bieden. U kunt dat tegengaan door voorwaarden te stellen in een aanbesteding.

Maatschappelijk verantwoord
In sommige sectoren (denk aan schoonmaak, beveiliging, callcenter, thuiszorg en afvalinzameling) wordt bij aanbesteed werk veel gevraagd van werknemers. In de Code Verantwoord Marktgedrag zijn afspraken gemaakt, om te zorgen dat werkgevers en werknemers gezamenlijk profiteren van de voordelen van uitbesteed werk. In de code staan richtlijnen voor het verantwoord uitbesteden[4] van werk. Ook uw gemeente kan dit convenant ondertekenen en daarmee bijdragen aan betere werkomstandigheden.

Meer kansen voor kwetsbaren
De gemeente kan een ondernemer die een opdracht gaat uitvoeren vragen om meer kansen te creëren voor kwetsbare inwoners. Bijvoorbeeld door een percentage van het budget te besteden aan banen, stages of leerwerkplekken voor kwetsbare groepen.

Kwetsbare groepen vinden nu ook werk bij de sociale werkvoorziening. Het is voor de een het vangnet en voor de ander de springplank. Het CNV pleit ervoor dat de sociale werkvoorziening blijft bestaan. U kunt daar als gemeente aan bijdragen door er (meer) werk aan uit te besteden. Bovendien kunt u mogelijk meer banen creëren voor jongeren en kwetsbaren.

Investeren in opleiding en scholing
Wij vragen u ook om (extra) te investeren in opleiding en scholing voor ambtenaren. Een belangrijk onderwerp daarbij is de toenemende agressie en hoe ambtenaren daarmee kunnen omgaan.

Weer aan het werk
Aan het werk gaan moet aantrekkelijk zijn voor mensen in de bijstand. In de participatiewet (art. 31, lid 2 - n) is geregeld dat mensen die weer aan de slag gaan een deel van hun inkomen kunnen houden, bovenop de bijstandsuitkering. De gemeente kan die vrijstelling maximaal 6 maanden toepassen. Het kabinet is van plan om de vrijstelling te verruimen. Het CNV steunt de regering daarin en roept gemeenten op om ruimhartig om te gaan met die inkomensvrijstelling. De oplopende inflatie en stijgende prijzen maken het nog belangrijker dat mensen voldoende overhouden om in hun levensonderhoud te voorzien. Zeker als ze ook moeten investeren in hun nieuwe baan (bv. kosten voor kinderopvang of voor vervoer naar het werk).

De regionale arbeidsmarkt
Een goed functionerende (regionale) arbeidsmarkt is belangrijk voor de (regionale) economie. Op veel plekken werken vakbonden en andere partners al goed samen op dit gebied. Zo hebben de Regionale Mobiliteitsteams (RMT) de afgelopen 2 jaar volop bijgedragen aan het in stand houden van de arbeidsmarkt. Het RMT kan onder andere scholing inzetten om bedrijven en werkzoekenden te matchen. Het RMT is een breed gedragen initiatief dat is gestart aan het begin van de coronapandemie. Aan het eind van 2022 loopt de financiering af.

---

[3] Kamerstukken II 2018/19, 32 043, nr. 427.
[4] www.codeverantwoordelijkmarktgedrag.nl

De arbeidsmarkt heeft op dit moment geen last meer van de coronapandemie. In veel sectoren is bijvoorbeeld zelfs sprake van krapte. Maarde oorlog in Oekraïne kan grote impact hebben op de Nederlandse economie. Belangrijke grondstoffen als gas, olie en graan worden snel duurder. De gevolgen voor de economie en de arbeidsmarkt zijn onvoorspelbaar. Het CNV pleit ervoor om de sterke samenwerking op de regionale arbeidsmarkt te behouden. Daarom roept het CNV u op om het belang van de RMT's te onderkennen, de RMT's waar mogelijk te ondersteunen en gezamenlijk te pleiten voor het in stand houden van de voorziening.

Jongste burgers
Tot slot vragen we uw aandacht voor uw jongste burgers. In Nederland groeien nog te veel kinderen op in armoede. De gemeente kan helpen door sport en belangrijke voorzieningen te subsidiëren of gratis te maken. Zo wordt voorkomen dat kinderen van minima worden uitgesloten. Ook kan de gemeente ervoor zorgen dat de ouderbijdrage op school altijd vrijwillig is, waardoor alle kinderen kunnen meedoen aan activiteiten.

Ik realiseer me dat we veel onderwerpen onder uw aandacht gebracht hebben. We gaan graag met u in gesprek om onze kijk op de knelpunten verder toe te lichten en mogelijke oplossingen te verkennen, die u met uw collega's in de raad kunt vormgeven. Samen maken we de wereld mooier, in ieder geval in uw gemeente.

Namens het CNV wens ik u een goede raadsperiode toe.

Vriendelijke groeten,

Piet Fortuin
Voorzitter CNV

Patrick Fey
Vice-voorzitter CNV